

HALVEER DE PRIJS VAN HET RUSTHUIS

VEROVER
DE STAD

PVDA

antwerpen.pvda.be

SOCIAAL

RECHTVAARDIG

ACTIEF

23. SENIOREN IN DE SINJORENSTAD

STANDPUNT

Wie met pensioen gaat heeft, afhankelijk van zijn of haar scholingsgraad en de fysieke en mentale belasting van de loopbaan, nog veel levensjaren voor zich en plant 'een nieuw leven'. Na jaren van hard werken heb je dat ook verdiend. Je wil voor de kleinkinderen zorgen, je wil erop uit, je wil dingen doen waarvoor je voordien nooit tijd vond.

Senioren willen zolang mogelijk deelnemen aan wat de samenleving biedt. Ze willen een waardig leven blijven leiden, zonder angst voor armoede of voor gebrek aan zorg. Ze mogen niet bang zijn een last te gaan worden voor hun kinderen. De stad heeft samen met de andere overheden de sleutels voor een volwaardige seniorenzorg in handen. Ze kan een regiefunctie uitoefenen voor mutualiteiten, voor welzijns-, thuiszorg- of seniorenorganisaties. Ze beschikt ook over haar eigen dienstverlening, met de OCMW-ziekenhuizen van ZNA en het Zorgbedrijf Antwerpen.

WAT WE WILLEN

EEN. BETAALBARE WONINGEN EN ZORG

- In elk district voorzien we dienstcentra waar senioren voor ondersteuning terecht kunnen. We voorzien in elk district ook verschillende lokale aanspreekpunten.
- Het Zorgbedrijf moet instaan voor de betaalbaarheid van zijn serviceflats en woonzorgcentra. We voeren een maximumfactuur van 855 euro in voor zijn woonzorgcentra.
- Geen winst op de zorg! We privatiseren het Zorgbedrijf niet. We maken van het Zorgbedrijf opnieuw een kwaliteitsvolle, betaalbare en openbare instelling.
- Voldoende aanbod voor thuiszorg: thuisverpleging, poetshulp, levering van gezonde maaltijden.

TWEE. INSPRAAK EN COMMUNICATIE

- We maken een lokaal ouderenbeleidsplan voor de stad en de districten en voorzien voldoende werkmiddelen voor de seniorenraden. Die moeten meer in de buurten verankerd zijn.
- Bij de stedelijke dienstverlening zetten we in op ondersteuning van niet-digitale burgers: in de selfservicezones van de loketten bieden we hulp en we behouden telefonische en papieren dienstverlening.

DRIE. MOBILITEIT, KWALITEITSVOLLE OPENBARE RUIMTE EN VEILIGHEID

- We voorzien voldoende bus- en tramlijnen zodat iedere senior een opstapplaats heeft op haalbare wandelafstand. We verbieden het sluiten van bushaltes vlakbij dienstcentra.
- Een bus of tram nemen wordt voor senioren weer gratis. Voor alle 65-plussers, en niet alleen voor senioren in armoede, voorzien we taxicheques.
- We leggen meer en veiliger fiets- en voetpaden aan. De toegankelijkheid van de stedelijke gebouwen en

- diensten verbeteren we. We voorzien voldoende rustbanken met rugleuningen in de openbare ruimte.
- We zorgen voor een goede openbare verlichting, verbeteren zo het sociaal contact en verminderen zo het onveiligheidsgevoel.
 - Door regelmatig bezoek van de wijkagent aan activiteiten van seniorenverenigingen en aan dienstencentra verbeteren we de bekendheid van de senioren met de wijkagenten.

VIER. CULTUUR EN ONTSPANNING

- We zorgen als stad/district voor laagdrempelige culturele en ontspannende initiatieven voor senioren en ondersteunen de seniorenverenigingen maximaal.
- Senioren hebben recht op ontspanning en ontmoeting. We nemen initiatieven om eenzaamheid bij ouderen te voorkomen, op te sporen en tegen te gaan.

VISIE

EEN. BETAALBARE WONINGEN EN ZORG

- In elk district voorzien we dienstencentra waar senioren voor ondersteuning terecht kunnen. We voorzien in elk district ook verschillende lokale aanspreekpunten.

De meeste ouderen willen zo lang mogelijk in de eigen vertrouwde omgeving blijven. Maar ze botsen op een onoverzichtelijk kluwen van diensten en hulpvormen: huishoudhulp, poetshulp, oppashulp, thuisverpleging, woonadvies, nachtzorg... Ook projecten van cohousing kunnen ondersteund worden als een vorm van collectieve dienstverlening.

In plaats van de regie van de seniorenzorg in handen te nemen heeft de stad zelfs de weinige sociale info-punten in de districten afgeschaft. In plaats van voor persoonlijke dienstverlening en bijstand te zorgen, heeft de stad een digitalisering van de loketwerking doorgevoerd die helemaal niet op maat is van veel senioren.

De PVDA steunt de vraag van de Stedelijke seniorenraad Antwerpen om lokale aanspreekpunten uit te werken, ook in de dienstencentra. Zo'n lokaal aanspreekpunt informeert senioren over de diensten, rechten en hulpvormen waar zij een beroep op kunnen doen en maakt hen daarbij wegwijs. De medewerkers ervan kunnen ook aan huis komen. Zij zorgen voor de beste zorg op maat, in samenwerking met de mutualiteiten en met welzijns-, thuiszorg- of andere middenveldorganisaties.

- Het Zorgbedrijf moet instaan voor de betaalbaarheid van zijn serviceflats en woonzorgcentra. We voeren een maximumfactuur van 855 euro in voor zijn woonzorgcentra.

Als ouderen niet langer thuis kunnen blijven wonen omdat de zorgvraag te groot wordt, dan doemt de confrontatie met hoge woon- en zorgprijzen op. In onze Grote Bevraging bij 8785 Antwerpenaren is 'betaalbare rusthuizen en serviceflats' veruit de populairste eis onder de rubriek 'zorgende stad'. We willen die verzuchting ernstig nemen.

Ook de serviceflats van het Zorgbedrijf Antwerpen zijn peperduur geworden. Voor de nieuwe flatjes betalen senioren nu 890 tot 1580 euro per maand, zonder de vaste en gemeenschappelijke kosten. De stad heeft een sociale traditie van serviceflats aan 400 euro huur per maand, met een goede dienstverlening. Die traditie moet in ere hersteld worden.

In De Grote Bevraging getuigt een werknemer: 'Voor de oprichting van het Zorgbedrijf was het belangrijkste dat de OCMW-rusthuizen een goede reputatie hadden. Verblijven in de OCMW-rusthuizen, daar was het goed. Vandaag zijn het de targets en de cijfers die centraal staan. Het is nu meer bedrijf, dan zorg.'

Bij de centrale klantendienst van het Zorgbedrijf, waarlangs alle inschrijvingen moeten passeren, worden maatschappelijk werkers vervangen door gehaide reclamejongens die 'targets' moeten halen: zij moeten een bepaald aantal contracten voor serviceflats of woonzorgcentra afsluiten. Dat staat haaks op het sociaal werk van de maatschappelijk werkers of bij de lokale aanspreekpunten. Maatschappelijk werk betekent: de senioren op weg helpen naar een kwaliteitsvolle, mensvriendelijke en goedkope dienstverlening.

De prijzen voor de Antwerpse woonzorgcentra zijn de hoogste van Vlaanderen. Gemiddeld 1905 euro per maand, tegenover gemiddeld 1690 euro voor Vlaanderen. Dat is onlogisch en schandalig omdat door het schaalvoordeel die prijzen in een grootstad juist lager zouden moeten zijn. De tijd dat je erop kon vertrouwen dat OCMW-rusthuizen de betaalbaarste waren, is al even geleden. Een rusthuis in Antwerpen kost nu al gauw 2000 euro per maand, met alle kosten inbegrepen spreken we zelfs van 2200 euro per maand. Maar het pensioen van de meeste bewoners is gemiddeld 1200 euro per maand. Dat klopt echt niet! Het pensioen is veel te laag. En de overheid schuift steeds meer van de factuur door naar de bewoners en/of hun kinderen. Nochtans hebben onze ouders en grootouders hun leven lang hard gewerkt, zij hebben ervoor gezorgd dat wij het nu beter hebben.

We willen een maximumfactuur invoeren voor de woonzorgcentra van 855 euro. Dat bedrag komt overeen met de som van de inkomensgarantie als samenwonende bejaarde (725 euro) plus de tegemoetkoming vanuit de zorgpremie (125 euro).

De personeelsnorm voor de woonzorgcentra is niet aangepast aan de noden van vandaag. De zorgzwaarte van de bewoners is gemiddeld veel hoger dan pakweg twintig jaar geleden, maar het aantal werknemers is in verhouding niet gestegen. Hoewel het Zorgbedrijf vandaag met meer personeel per bewoner werkt dan in commerciële woonzorgcentra, blijft het ruim onvoldoende. Er is geen tijd meer voor een babbel met de mensen. Steeds meer staan de 'targets' centraal: het aantal luiers, washandjes, handdoeken en maaltijden, en niet de menselijke zorg. In de commerciële woonzorgcentra werkt minder personeel per bewoner, en de loon- en arbeidsvoorwaarden zijn er minder goed. Dat verschil tussen commerciële en publieke dienstverlening verdwijnt als winst in de zakken van de private aandeelhouders.

- Geen winst op de zorg! We privatiseren het Zorgbedrijf niet. We maken van het Zorgbedrijf opnieuw een kwaliteitsvolle, betaalbare en openbare instelling.

Het huidige stadsbestuur pleit voor schaalvergroting van het Zorgbedrijf buiten Antwerpen, in samenwerking met commerciële bedrijven. Zes bedrijven hebben interesse, niet uit barmhartigheid maar omdat er winst te rapen valt. De Antwerpse openbare ouderenzorg zal zo de speelbal worden van kapitaalgroepen die een hoog rendement eisen. De Pano-uitzending over de commerciële woonzorgcentra zorgde voor heel wat beroering. Terecht. Commerciële groepen als Armonia en Orpea hebben maar één belang: hun winst vergroten. Dat leidt tot lagere zorgkwaliteit: minder personeel, minder zorg, minder kwaliteitsvoeding... en vaak een hogere factuur voor de bewoners.

De geplande privatisering en commercialisering van het Zorgbedrijf Antwerpen gaat niet samen met kwalitatieve zorg. Maak van het Zorgbedrijf weer een kwaliteitsvolle, betaalbare en openbare instelling.

- Voldoende aanbod voor thuiszorg: thuisverpleging, poetshulp, levering van gezonde maaltijden.

TWEE. INSPRAAK EN COMMUNICATIE

- We maken een lokaal ouderenbeleidsplan voor de stad en de districten en voorzien voldoende werkingsmiddelen voor de seniorenraden.

De beleidskeuzes moeten rekening houden met het aantal ouderen in Antwerpen. Bijna één op de vier Antwerpenaren is ouder dan 60. Zoals de seniorenraden vragen, maken we een ouderenbeleidsplan dat de strategische keuzes en de concrete voornemens van het stads- en districtsbestuur over seniorenbeleid voor de komende zes jaar schetst. Het plan maken we op in samenwerking met de seniorenraad van de stad en het district en leggen we voor in de wijken. Halfweg de bestuursperiode legt het bestuur verantwoording af aan de senioren in de wijken.

- Bij de stedelijke dienstverlening zetten we in op ondersteuning van niet-digitale burgers: in de selfservicezones van de loketten bieden we hulp en we behouden telefonische en papieren dienstverlening.

We verzekeren de stedelijke dienstverlening en communicatie voor de oudere senioren in het bijzonder door te helpen bij de digitalisering van de loketwerking. We maken de sorteerstraatjes gebruiksvriendelijker, bieden papieren meldingskaarten aan en blijven het papieren A-blad verdelen.

DRIE. MOBILITEIT, DE OPENBARE RUIMTE EN VEILIGHEID

- We voorzien voldoende bus- en tramlijnen zodat iedere senior een opstapplaats heeft op haalbare wandelafstand. We verbieden het sluiten van bushaltes vlakbij dienstencentra.

De besparingsplannen van De Lijn, het schrappen van buslijnen in bepaalde wijken: het raakt senioren heel sterk. De bewoners en bezoekers van Dienstencentrum De Brem in Merksem haalden 2285 handtekeningen op om de afgeschafte halte aan hun voordeur opnieuw in gebruik te kunnen nemen. Op de vraag van PVDA-districtsraadslid Tristan Faes antwoordde de minister van Mobiliteit Ben Weyts (N-VA) dat er al een halte op 450 meter van het dienstencentrum was en dat dit moest volstaan. Maar dat is een onhaalbare afstand voor veel bezoekers en bewoners.

- Een bus of tram nemen wordt voor senioren opnieuw gratis. Voor alle 65-plussers, en niet alleen voor senioren in armoede, voorzien we taxicheques.

Het stadsbestuur verhoogde de inkomensgrenzen om recht te hebben op taxicheques, waardoor veel senioren niet meer van een korting op taxiriten kunnen genieten.

- We leggen meer en veiliger fiets- en voetpaden aan. De toegankelijkheid van de stedelijke gebouwen en diensten verbeteren we. We voorzien voldoende rustbanken met rugleuningen in de openbare ruimte.
- We zorgen voor een goede openbare verlichting, stimuleren zo het sociaal contact en verminderen zo het onveiligheidsgevoel.
- Door regelmatig bezoek van de wijkagent aan activiteiten van seniorenverenigingen en aan dienstencentra verbeteren we de bekendheid van de senioren met de wijkagenten.

VIER. CULTUUR EN ONTSPANNING

- We zorgen als stad/district voor laagdrempelige culturele en ontspannende initiatieven voor senioren en ondersteunen de seniorenverenigingen maximaal.

Culturele participatie speelt een belangrijke rol in het actief en zinvol ouder worden. Ze kan voor de ouderen een bron van expressie en zingeving zijn, en heeft ook een positieve impact op de fysieke gezondheid, het psychisch welzijn en de sociale cohesie. Voor de ouderen spelen in het bijzonder de seniorenverenigingen een onvervangbare rol als sociaal weefsel.

- Senioren hebben recht op ontspanning en ontmoeting. We nemen initiatieven om eenzaamheid bij ouderen te voorkomen, op te sporen en tegen te gaan.

We steunen op de seniorenverenigingen als buffer tegen vereenzaming. Zij verdienen daarvoor de nodige ondersteuning. We steunen de seniorenverenigingen materieel en logistiek bij de organisatie van culturele en vrijetijdsactiviteiten: we geven subsidies, lenen materiaal uit en stellen lokalen ter beschikking. Ook het district en de stad zelf moeten initiatieven nemen ter preventie en opsporing van vereenzaming.

Er is veel armoede bij senioren. We hebben aandacht voor het financieel toegankelijk maken van evenementen, musea, tentoonstellingen en vrijetijdsactiviteiten in het algemeen. De prijzen in grote Antwerpse cultuurhuizen (Bourla, Arenberg, Singel, Opera...) liggen vaak erg hoog.